

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2015, declarat de inculpatul

*Prociuc Trofim xxxxx, născut la
xx xxxxxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al s. xxxxxxxxxxx,
r-nul xxxxxxxx, cetățean al R. Moldova, condamnat
anterior prin:*

*1) sentința Judecătoriei or. Domodedovo,
Federația Rusă, din 13.08.2008 și încheierea
Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10.12.2009, în
baza art. 188 alin. (2 lit. b), d), 84 Cod penal, la 8 ani și
6 luni închisoare.*

*Conform încheierii Judecătoriei Buiucani, mun.
Chișinău din 06.06.2013, a fost liberat condiționat de
pedeapsă înainte de termen cu 2 ani, 7 luni și 6 zile.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 28.10.2013 – 23.12.2013,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>14.01.2014 – 30.09.2015,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>30.05.2017 – 05.07.2017.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 23 decembrie 2013, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Prociuc Trofim a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 1 an închisoare.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a părții neexecutate a pedepsei stabilită prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iunie 2013, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Instanța de fond a constatat că la 21 iulie 2013, aproximativ ora 02:00, inculpatul Prociuc Trofim, neavând permis de conducere, conducând automobilul „Volkswagen Golf”, pe o stradă din s. Sîngerei Noi, r-nul Sîngerei, a fost stopat de colaboratorii de poliție și fiind suspectat în consum de băuturi alcoolice, i-a fost cerut de a fi supus testului alcoolscopice, cu ajutorul mijlocului tehnic „Drager-Alcotest 6810”, la ce ultimul a refuzat categoric.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc integral vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina și sa căit sincer, a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, a participat activ la stabilirea adevărului, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără privare de libertate.

3. Procurorul în Procuratura r-nului Sîngerei, Tudor Gratii, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4), 82, 85 Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare.

Apelantul a indicat că sentința în partea ce ține de aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, contravine prevederilor legale, din următoarele considerente: inculpatul anterior a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), 84 Cod penal la 8 ani și 6 luni închisoare, iar prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06.06.2013, a fost liberat condiționat înainte de termen cu 2 ani 7 luni și 6 zile.

Prin urmare, inculpatul a comis cu intenție o infracțiune având antecedente penale, ceea ce potrivit art. 34 alin. (1) Cod penal, constituie recidivă.

Potrivit art. 90 alin. (4) Cod penal, în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

De asemenea, aplicarea de către instanță a pedepsei definitive de 2 ani închisoare, contravine prevederilor art. 85 alin. (3) Cod penal, conform căror, pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2015, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Prociuc Trofim a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10 decembrie 2009, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a reținut că inculpatul în instanța de apel nu s-a prezentat, deși a fost legal citat.

Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07.05.2014, la demersul procurorului, a fost înlocuită măsura de reprimare cu arestare preventivă în privința inculpatului pe un termen de 30 zile din momentul reținerii, cu anunțarea în căutare și eliberarea mandatului de arestare.

Potrivit informației Inspectoratului de Poliție Sîngerei, în urma efectuării măsurilor special de investigații și conform mesajului parvenit de la autoritățile de drept ale Federației Ruse, regiunea Breansk, secția de poliție Breanskii, cetățeanul Prociuc T. a fost reținut pe teritoriul Federației Ruse.

Astfel, la 02.04.2015, instanța de apel a expediat în adresa Ministerului Justiției R. Moldova actele necesare pentru extrădarea din Federația Rusă în Republica Moldova a inculpatului Prociuc T.

Conform informației expediate de Ministerul Justiției R. Moldova, parvenite la 05.08.2015 în instanța de apel, Procuratura Generală a Federației Ruse a anunțat despre imposibilitatea extrădării lui Prociuc T. din Federația Rusă în R. Moldova, în temeiul prevederilor art. 2 Convenției Europene de extrădare din 13.12.1957, deoarece potrivit legislației ruse infracțiunea săvârșită de Prociuc T. se califică ca contravenție prevăzută la art. 12.8 al. 1 din Cod contravențional al Federației Ruse.

Luând în considerație aceste circumstanțe, este posibilă judecarea cauzei în lipsa inculpatului, dat fiind că, de către instanță s-au luat toate măsurile necesare pentru asigurarea prezenței lui.

Totodată, la aplicarea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont că inculpatul a fost judecat, fiind liberat condiționat înainte de termen de pedeapsa stabilită anterior.

Astfel, deși inculpatul a recunoscut vinovăția, prima instanță nu a ținut cont că el a fost judecat prin sentința Judecătoriei Domodedovo, reg. Moskva, Federația Rusă din 13.08.2008 în baza art. 162 al. 3, 69 Cod penal al FR, fiindu-i stabilită pedeapsa de 8 ani și 6 luni privațiune de libertate în colonie cu regim aspru, iar prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10.12.2009 a fost admis demersul Ministerului Justiției RM și cererea condamnatului Prociuc T., cu dispunerea transferului lui pentru continuarea executării pedepsei în penitenciar din RM, Prociuc T. fiind considerat vinovat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), 84 Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de 8 ani și 6 luni închisoare, această încheiere fiind menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25.01.2011.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06.06.2013, Prociuc T. a fost liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen, cu 2 ani, 7 luni și 6 zile, iar la 21.07.2013 acesta a comis o infracțiune intenționată prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, situație ce constituie recidivă simplă.

În atare situație, numirea pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pentru infracțiunea comisă în stare de recidivă, este contrară art. 90 alin. (4) Cod penal, nu corespunde scopului urmărit de pedeapsa penală.

Potrivit art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Prevederile art. 110 Cod penal, indică noțiunea de antecedente penale, care reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.

Potrivit art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave - dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei.

Astfel, inculpatul a comis infracțiunea incriminată fiind în stare de recidivă.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 82, 85 alin. (1) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, concluzionând că pedeapsa sub formă de închisoare cu executare reală este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

5. La 12 mai 2017, inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită repunerea în termen, casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel a examinat cauza în lipsa lui, fără a-i asigura citarea legală și fără a-i înmâna copia de pe cererea de apel declarată de procuror, pentru a avea posibilitatea reală de a se apăra.

La 30.09.2015, instanța de apel, fără a avea vre-o dovadă de citare legală a examinat cauza și a pronunțat o decizie care i-a agravat considerabil situația, aplicându-i o pedeapsă reală cu închisoare.

Prevederile art. 321 Cod de procedură penală, obligă expres instanța de apel, în cazul în care dispune examinarea cauzei în lipsa inculpatului, să verifice dacă procurorul a prezentat probe verosimile că inculpatul cu rea credință se sustrage de la prezentarea în fața instanței, însă în cazul lui, această obligație nu a fost respectată de către instanța de apel, deoarece la materialele cauzei nu există probe ce ar demonstra, că el s-a sustras de la judecarea cauzei. Nici nu a știut că cauza a fost examinată în ordine de apel.

Imediat după pronunțarea sentinței, a fost nevoit să plece la muncă în Federația Rusă ca să-și câștige surse de existență și pentru un trai decent. Nu a avut posibilitate reală să cunoască că este citat în instanța de apel, deoarece era în Rusia.

Când a fost reținut în Rusia, i s-a comunicat că urmează să fie extrădat, dar nu a fost posibilă extrădarea deoarece în Rusia infracțiunea de care era judecat în R. Moldova se consideră contravenție.

Cu decizia din 30.09.2015 a instanței de apel, a luat cunoștință la 28.04.2017, când a primit prin poștă, la solicitare, copiile de pe sentință și decizie.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 30 septembrie 2015, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 14 octombrie 2015, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa inculpatului, ultimului fiindu-i expediată o copie de pe hotărârea motivată (*f.d. 139*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 14 octombrie 2015, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 16 noiembrie 2015.

Totodată, potrivit ștampilei de pe plic, recursul ordinar a fost depus la oficiul poștal la 10 mai 2017 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 12 mai 2017, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 202, 208, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Rezultă că este lipsită de orice suport legal și cerința recurentului privind depunerea în termen a recursului declarat. Or, acesta de altfel, cunoscând că sentința nu a devenit definitivă, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei nu-i permitea părăsirea țării, și-a asumat riscul consecințelor neprezentării în fața instanțelor naționale, diminuându-și benevol și conștient *posibilitatea reală de a se apăra* (*pct. 5. din decizie*).

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar de pe rol este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Prociuc Trofim xxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2015, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco